

Informatienota voor de raad

Datum 30 april 2020

Onderwerp	Hervormingsagenda Sociaal Domein: Halfjaarrapportage mei 2020
Versienummer	V1.2

Portefeuillehouder K. Sloots

Informant M. Ganzeboom/S.A.P. Bruns
Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling
Telefoon 038 498 4057
Email S.Bruns@zwolle.nl
Bijlagen

1. Hervormingsagenda Sociaal Domein: Halfjaarrapportage mei 2020

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

1. Bijgevoegde halfjaarrapportage Hervormingsagenda Sociaal Domein
2. Beantwoording van de motie "Schrapssessies in de zorg" van VVD, Swollwacht en GroenLinks

Datum 30 april 2020

Inleiding

De Hervormingsagenda is op 10 februari 2020 door u vastgesteld.

Voor u ligt de eerste voortgangsrapportage van deze Hervormingsagenda. In deze halfjaarrapportage Sociaal Domein kijken we terug op de afgelopen periode (interventiemaatregelen), maken we de (financiële) balans op en geven inzicht in de uitvoering van de sporen van de Hervormingsagenda.

In deze halfjaarrapportage wordt een overzicht gegeven van de uitvoering en de resultaten van de vastgestelde interventiemaatregelen. Het afgelopen jaar is samen met de partners in de stad uitvoering gegeven aan deze maatregelen. Aangezien de interventiemaatregelen voor het grootste gedeelte zijn afgerond, kunnen wij op dit moment zowel inhoudelijk als financieel de tussenbalans opmaken.

Wij geven een overzicht van de financiële gevolgen van de interventiemaatregelen. Van daaruit maken wij de vertaling naar de nog resterende financiële opgave binnen het Sociaal Domein.

Voor de invulling van deze resterende financiële opgave is gekozen voor een hervorming van het Sociaal Domein. Binnen deze hervorming staat centraal; het versterken van de eigen context van de inwoner, waar nodig aangevuld met (lichte) ondersteuning. We willen een beweging van zware vormen van ondersteuning naar lichtere vormen van ondersteuning aan de hand van de volgende uitgangspunten:

- Van apart —> naar gewoon
- Van deelprobleem —> naar totaaloplossing
- Van zorgen voor —> naar zorgen dat
- Van individuele zorg —> naar samenbrengen van vragen

Deze uitgangspunten krijgen uitvoering langs de volgende sporen:

1. Een sterke sociale basis
2. Wmo: Van beschermd wonen naar beschermd thuis
3. Jeugd: Herstel in het gewone leven
4. Participatie: potentie verzilveren
5. Wonen als sleutelfactor

In de voortgangsrapportage beschrijven we op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan de verschillende sporen en welke strategische stappen we de komende periode volgen.

De besparingsopgave op spoor 2 'Wmo; van beschermd wonen naar beschermd thuis' en op spoor 3 'Jeugd: herstel van het gewone leven' zijn uitgewerkt in valuecases.

In de voortgangsrapportage lichten we de herijking van het financiële kader uitgebreid toe, belichten we de aannames en risico's en wordt de relatie tussen de hervormingen en besparingen in de verschillende sporen nadrukkelijk belicht.

Tijdens het uitwerken van de verschillende sporen is advies gevraagd aan KPMG. Het advies maakt onderdeel uit van de halfjaarrapportage. In het advies concludeert KPMG dat de plannen voor hervorming en transformatie robuust zijn in het licht van de besparingen. Wel wordt aanbevolen om nog een slag te maken in het kwantitatief onderbouwen van de tot nu toe vooral kwalitatieve plannen. Dit geldt in het bijzonder voor de onderbouwing van de valuecase jeugd. Wij zullen in de komende periode verder uitwerking geven aan de aanbevelingen van KPMG en komen hier in de volgende halfjaarrapportage op terug.

Datum

30 april 2020

Daarnaast informeren wij u in deze informatienota over de wijze waarop wij uitvoering geven aan de motie “Schrapsessies in de zorg” van VVD, Swollwacht en GroenLinks.

Kernboodschap

In de Hervormingsagenda is vastgelegd dat we willen komen tot een toekomstbestendige sociale stad door de eigen context van de inwoner te versterken, waar nodig aangevuld met (lichte) ondersteuning. Door het centraal zetten van deze inhoudelijke beweging en te investeren hierin, willen we besparingen realiseren. In de halfjaarrapportage is deze beweging per spoor inhoudelijk uitgewerkt. Voor spoor 2 ‘Wmo; van beschermd wonen naar beschermd thuis’ en voor spoor 3 ‘Jeugd: herstel van het gewone leven’ zijn valuecases uitgewerkt.

De totaalopgave van het budgetkader sociaal domein bedroeg € 11,1 mln. We hebben in 2019 met de interventie maatregelen in totaal een besparing van € 5,4 mln gerealiseerd. Dat is € 1,4 mln meer dan verwacht. Dat betekent dat we voorlopen op de verwachte besparingen en dat we vanaf 2020 nog € 5,7 mln te besparen hebben.

Met de vaststelling van de inhoudelijke kaders van de Hervormingsagenda en een aantal voortschrijdende inzichten geven we inzicht in de wijze waarop wij vanuit deze inhoudelijke beweging deze besparing willen realiseren. We bouwen hierbij voort op de succeservaringen die we hebben opgedaan bij de al gerealiseerde maatregelen. Dat wil zeggen we werken vanuit de regie bij de inwoner, in partnerschap en in co-creatie met de stad en vanuit het vertrouwen in de professional.

Consequenties

- 1) Met de voortgangsrapportage herijken we het financiële kader en geven we inzicht in de voortgang en uitvoering van de Hervormingsagenda.
 - a) Met deze voortgangsrapportage geven we invulling aan het voornemen om wat betreft de verantwoording van de hervormingen Sociaal Domein aan te sluiten bij de momenten van de reguliere beleidscyclus.
 - b) Om invulling te geven aan de Hervormingsagenda, is een investering nodig voor de programma-organisatie, maar ook voor het op sterkte brengen van de strategische en beleidsmatige kracht van de afdeling MO. Daarnaast willen we een aantal incidentele investeringen in het voorveld continueren om de gewenste veranderingen door te kunnen voeren. Om waar te kunnen maken wat we in de sporen beschreven hebben, zijn deze investeringen voorwaardelijk. Het niet doen van deze investeringen zal daarom consequenties hebben op de geschetste resultaten en/of het tijdspad.
 - c) We geven de strategische stappen en het tijdspad weer van de hervormingen per spoor: de afgesproken besparingen zijn lineair ingeboekt voor de komende jaren. Met de uitwerking van de sporen en de valuecases zien we dat in de realiteit besparingen niet zo strak te plannen zijn. Voor de laatste besparingen zijn de echte hervormingen nodig die tijd kosten alvorens ze renderen. Het oorspronkelijke kader voor de besparingen liep t/m 2023. Als we kijken naar de realisaties voor de interventies op jeugd en beschermd wonen, dan achten we het realistisch

Datum

30 april 2020

om ook 2024 te betrekken voor de besparingen. Dit heeft er met name mee te maken dat er veel op regionaal niveau afgestemd moet worden, om lokaal te kunnen beïnvloeden. Dit kost niet alleen tijd, maar we hebben ook rekening te houden met een beperkte invloed op regionale agenda's. Bovendien hebben we te maken met uitgestelde activiteiten door de Coronacrisis. We herijken het financiële kader: vanaf 2020 tot en met 2024 gaan we uit van de actuele besparingsopgave, van € 5,7 mln, onderbouwd met valuecases.

- 2) In de motie "schrapsessies in de zorg" wordt het College verzocht om door het faciliteren van schrapsessies met zorgprofessionals, organisaties, koepels, vrijwilligers en mantelzorgers te inventariseren welke bureaucratie, regels of protocollen op lokaal en regionaal niveau niet direct bijdragen aan betere zorg. Het doel is om daarmee regeldruk merkbaar te verminderen door het (helpen met) schrappen van regels en door nieuwe regeldruk te voorkomen.

We hebben geparticipeerd in landelijke en regionale sessies rondom het verminderen van regeldruk. Daarnaast hebben wij in bestaande aanbestedingen aandacht voor het voorkomen van regeldruk. Zo heeft de inbreng van de aanbieders bij de aanbesteding van thuisondersteuning geleid tot aanpassingen in het Programma van Eisen. Ook tijdens de uitvoering is er blijvende aandacht voor dit onderwerp middels een werkgroep.

Breder binnen het Sociaal Domein was in april een bijeenkomst gepland met partijen in de zorg over dit onderwerp. Vanwege de Coronamaatregelen kon deze bijeenkomst niet doorgaan en zal deze worden verplaatst naar het najaar. Op deze wijze hebben wij blijvend aandacht voor het voorkomen van regeldruk.

Financiën

De halfjaarrapportage wordt u aangeboden als informatienota. Het besluit over het actualiseren van het financieel kader 2020 – 2024 en het gewijzigde beroep op de behoedzaamheidsmarge zal bij de begroting 2021 aan u worden voorgelegd. Het is mogelijk dat door het moeten uitstellen van activiteiten als gevolg van de coronacrisis de fasering van het financieel kader alsdan nog moet worden aangepast.

Als gevolg van het uitstellen van de PPN 2021 – 2024 wordt het voorstel voor de benodigde extra investeringen in de programma-organisatie en de continuering van een aantal incidentele investeringen in het voorveld, pas in het najaarsmoment ter besluitvorming aan u voorgelegd. Voor het beschikbaar stellen van de benodigde middelen 2020 wordt bij het voorjaarsmoment wel een voorstel aan u gedaan. Dit voorstel is opgenomen in het raadsbeslisnota 'niet uit te stellen begrotingswijzigingen' die tegelijk met deze halfjaarrapportage aan u wordt voorgelegd. De voorgestelde maatregel om bij de nieuwe aanbesteding van de Wmo-hulpmiddelen € 0,7 mln. te besparen wordt niet gerealiseerd. De resterende besparingsopgave vanaf 2020 van € 5,7 mln. blijft echter ongewijzigd. Dit betekent dat er de komende periode nieuwe valuecases worden onderzocht over hoe deze financiële opgave van €0,7 mln. te realiseren. Wij zullen u in de eerstvolgende halfjaarrapportage hierover informeren. Tot het moment dat een besluit wordt genomen over een nieuwe valuecase wordt voor de € 0,7 mln. beslag gelegd op de behoedzaamheidsmarge.

Communicatie

Met een passend communicatie- en participatieproces willen wij de kwaliteit van het beleid én de uitvoering vergroten. We hebben de kennis uit de stad nodig hebben om de hervorming te realiseren. Daarom hebben we de afgelopen periode verschillende zaken in gang gezet en gepland. Maar als gevolg van de Coronamaatregelen hebben wij een en ander moeten aanpassen. Hoewel een aantal

Datum

30 april 2020

zaken niet is doorgegaan, hebben wij ook gezocht naar communicatiekanalen die wél open bleven. In eerste instantie zijn die vooral benut om de door de Coronacrisis weggevalen ondersteuning voor inwoners op andere manieren beschikbaar te krijgen, de thuissituatie te ontlasten en maatwerk te leveren. In die zin is er met aanbieders meer contact geweest dan ooit. In tweede instantie zijn wij via de digitale communicatiemogelijkheden met partners in de stad in gesprek gebleven over de uitvoering van de Hervormingsagenda en zijn de partners betrokken bij de voorliggende uitwerking van de sporen. De participatieraad informeren wij middels een digitale presentatie en met gerichte vragen hebben wij daar advies opgehaald voor de verdere uitwerking van de sporen.

Vervolg

De komende periode zal gericht zijn op de verdere uitvoering van de sporen zoals geschetst in de voortgangsrapportage en het nader uitwerken van de monitoring. Ook de communicatie zullen wij de komende periode weer verder opstarten.

Bij het volgende moment van de beleidscyclus (de najaarsstukken) zal de volgende voortgangsrapportage beschikbaar komen. Deze zal minder uitgebreid zijn dan deze rapportage en zal vooral ingaan op de voortgang van de sporen.

Openbaarheid

Deze nota is openbaar

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

voorzitter, Peter Snijders

secretaris, Ingrid Geveke